

A jövő tudósai

Tisztelt Olvasó!

A kutatók utánpótlásával – fiatal tudósokkal foglalkozó melléklet harmincnegyedik számában *Cziráki Szabina* és *Szendrő Péter* írását mutatjuk be a magyar tehetséggondozás hat évtizedes múltja visszatekintő, igazi hungarikuma, az országos tudományos diákköri mozgalom aktuális kérdéseiről. Kérjük, ha az

ifjú kutatókkal, avagy a nők tudományban betöltött helyzetével kapcsolatos témában bármilyen vitázó megjegyzése vagy javaslata lenne, keresse meg a melléklet szerkesztőjét, Csermely Pétert az alábbi e-mail címen.

Csermely Péter
az MTA doktora

(Semmelweis Egyetem Orvosi Vegytani Intézet)
csermely.peter@med.semmelweis-univ.hu

HAT ÉVTIZED, HARMINC OTDK VÁLTOZATLAN CÉLOK, NÖVEKVŐ TEKINTÉLY (A tudományos diákköri mozgalom kettős jubileumot ünnepelt)

A felsőoktatási tehetséggondozás leghatékonyabb formája, a tudományos diákkör 2011-ben ünnepelte hat évtizedes fennállását. Az első intézményi tudományos diákköri konferenciákat ugyanis 1951-ben rendezték az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, valamint a Veszprémi Vegyipari Egyetemen. Ezt követően vált országos mozgalommá a TDK. Így 1955-ben Tudományos Diákkörök Első Országos Konferenciája néven már országos konferencia lebonyolítására is sor kerülhetett. Az első OTDK-n 109 pályamunkát mutattak be a hallgatók tizenkilenc szakkonferencián (Anderle, 2011). Most, ötvenöt évvel később, 2011 áprilisában az Országos Tudományos Diákköri Tanács (OTDT), valamint tizenhat egyetemi és főiskolai kar a Magyar Tudományos Akadémia és a Nemzeti Erőforrás Minisztérium fővédnökségével a XXX. Jubileu-

mi Országos Tudományos Diákköri Konferenciát szervezte meg.

A XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferencia

Az OTDK rendszere

Az Országos Tudományos Diákköri Konferenciákra hagyományosan minden második év tavaszán kerül sor. A 2003. évtől kezdve bővült a tudományterületi szekciók száma tizenhatra. Az OTDK a legnagyobb hallgatói tudományos fórum, amely egyben verseny is, ahol szekciókon belül a hasonló témájú pályamunkák tagozatokban „mérkőznek” az I., II., III. helyezésekért. A tagozatok zsűritagjai (a pályamunkák bírálói) a tudományos élet jeles képviselői. A hallgatók számára a részvétel már maga is dicsőség, hiszen az in-

tézményekben bemutatott 11 651 pályamunkából végül 4169 szerepelt a XXX. Jubileumi OTDK-n. A zsűritagoktól kapott visszajelzés és értékelés pedig jelentős segítség a szakmai előrehaladásban.

Az Országos Tudományos Diákköri Konferencia rendező intézményeire az OTDT szakmai bizottságai tesznek javaslatot, amelyet az OTDT hagy jóvá a felhívás elfogadásával. A rendező intézmények számára a tanács szervez felkészítéseket, amelyeken a minőséget biztosító legfontosabb kérdésekről és a központi szabályokról folyik az egyeztetés.

A XXX. Jubileumi OTDK előkészítése

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács a TDK-munka hatékony támogatásának érdekében a XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferencia meghirdetését követően áttekintette azokat a kérdéseket, amelyekben fejlesztés látszott szükségesnek. A fő szempont a minőségbiztosítás fokozása volt, amelyet segített az, hogy az Országos Tudományos Diákköri Tanács szakmai közreműködőként részt vett az Oktatás-kutató és Fejlesztő Intézetben folyó *TÁMOP-4.1.4 Minőségfejlesztés a felsőoktatásban* című kiemelt program megvalósításában. Ennek jegyében a tudományterületi szekciók felülvizsgálták bírálati szempontrendszerüket, annak érdekében, hogy a pályamunkák értékelése minél egységesebb lehessen. Kiemelt kérdésként jelent meg továbbá a fokozott hallgatói részvétel a tanács és szakmai bizottsági munkájában. Ezért az OTDT azt a döntést hozta, hogy a tanács és a szakmai bizottságok számára lehetővé teszi a helyettesítő hallgatói tagok mandátummal történő delegálását. A hallgatói képviselő akadályoztatása esetén a helyettes vehet részt a munkában és a tanács ülésén.

Az OTDT online rendszere

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács a XXIX. OTDK nevezésével kapcsolatos tapasztalatok értékelését követően új online rendszer fejlesztését határozta el. Az új szoftver kidolgozását és beüzemelését a XXX. Jubileumi OTDK Informatika Tudományi Szekciójának rendező intézménye, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Információs Technológiai Kara vállalta magára. A fejlesztés célja az volt, hogy az intézményi TDK-konferenciák, az OTDK, valamint a Pro Scientia Aranyéremre beérkező pályázatok adatait egyetlen rendszer kezelje és tárolja. Korábban ezeket az adatokat külön adatbázisok tartalmazták. Az intézményi Tudományos Diákköri Tanácsok elnökei által beküldött dokumentumok alapján az OTDT Titkársága vezette többek között azon hallgatók és pályamunkák listáját, akik jogosultságot szereztek a következő OTDK-n történő részvételre. Az így kialakult adatbázist vetette össze a Titkárság az OTDK-ra nevezett pályamunkák adataival, megállapítva, hogy van-e jogosultsága a szerzőknek arra, hogy részt vegyenek az OTDK-n. Ez az új informatikai rendszer hiányában korábban jelentős humán erőforrás-befektetést igényelt, aminek biztosítása egyre nehezebbé vált a többi aktuális teendő mellett. A régi rendszer az OTDK-szekciók szervezőinek kiszolgálását is nehezítette, hiszen csak hetekkel a nevezés lezárultát követően kaphatták meg a pályamunkák adatait.

A fejlesztéshez koncepció készült, amelynek egyeztetését követően alakult ki a végleges álláspont a fő elemekről, amelyek nélkülözhetetlenek voltak a nevezés és az OTDK lebonyolításának megújításához. A XXX. Jubileumi OTDK-t követően azonban a fejlesztés további folytatása szükséges, hiszen

lényeges elemek megvalósítására (például a szekciók rendezői számára az adatbázishoz való hozzáférési jogosultság stb.) sajnos még nem kerülhetett sor. E nélkül az országos fórumok korrekt szervezése már megoldhatatlan. A TDK-sok számának dinamikus növekedése pedig igényli a magas szintű informatikai támogatást.

A XXX. Jubileumi OTDK-t megelőző intézményi TDK-konferenciák

Az intézményi TDK-konferenciák célja, hogy a hallgatók a tudományos diákköri tevékenység keretében végzett kutatásaik eredményeit nyilvánosság előtt bemutathassák, azokról visszajelzést kapjanak, valamint a zsűritagoktól kapott észrevételek segítsék további szakmai tevékenységüket. Az intézményi TDK-konferenciákon a pályázók helyezéseket, díjakat nyerhetnek, továbbá a zsűri javaslatot tehet az OTDK-n történő bemutatásra. A konferenciákról jegyzőkönyvek készülnek, amelyeket az OTDT titkárságához kell megküldeni elektronikusan és hitelesítve postai úton is.

A XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferenciára először még a XXIX. OTDK szekcióinak megkezdését megelőzően, 2009 márciusában szereztek jogosultságot hallgatók. Az intézményekben 1713 szekcióban rendeztek TDK-konferenciát, amelyeken 13 520 hallgató 11 651 pályamunkát mutatott be. Felkészülésüket 14 154 témavezető segítette. A XXX. Jubileumi OTDK intézményi összesített számadatait az 1. sz. táblázat tartalmazza.

Határon túli hallgatók részvétele a tudományos diákköri munkában és az OTDK-n

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács fontos célkitűzése volt a XXX. Jubileumi

OTDK-t megelőzően, hogy bővítse a határon túli magyar hallgatók részvételét. Az előző OTDK-k adatai azt mutatták, hogy egyre kevesebb nevezés érkezik ezekről a területekről. Annak érdekében, hogy ez a tendencia megforduljon, az OTDT a Magyar Rektori Konferenciával együttműködve nemzetközi megállapodásokat kötött. Így elsőként a romániai partnerekkel, a tudományos diákköri konferenciákat szervező Országos Magyar Diákszövetséggel, a Kolozsvári Magyar Egyetemi Intézettel, valamint az MTA Kolozsvári Akadémiai Bizottságával. A megállapodás értelmében az OTDT szakmai bizottságaiba a romániai aláírók meghívott tagot delegálnak az érdekképviselet ellátására, továbbá a megfelelő tájékozottság biztosítására. A szerződésben az OTDT Romániában az Erdélyi Tudományos Diákköri Konferenciát ismerte el első forduló TDK-konferenciának, amelyen a hallgatók jogosultságot szerezhetnek az OTDK-n történő részvételre. A megállapodást a Magyar Rektori Konferencia kolozsvári ülésén, 2010. június 11-én írták alá.

A romániai megállapodás megkötését követően 2011. február 4-én, Debrecenben került aláírásra a felvidéki, a kárpátaljai és a vajdasági együttműködési nyilatkozat. A szerződések aláírói magyar részről az OTDT, a Magyar Rektori Konferencia és a Felsőoktatási és Tudományos Tanács. A felvidéki partnerek: a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Kara, Selye János Egyetem, a Selye János Egyetem Hallgatói Önkormányzata és a Diákhálózat. A kárpátaljai partnerek: a GENIUS Jótékonyági Alapítvány és az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Tannyelvű Humán- és Természettudományi Kara. A vajdasági partnerek: a Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium, a Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács, vala-

Intézmény	Intézményi konferencián bemutatott pályamunkák száma	A XXX. Jubileumi OTDK-ra javasolt pályamunkák száma	A XXX. Jubileumi OTDK-n bemutatott pályamunkák száma	A XXX. Jubileumi OTDK 1–3. helyezések száma	Pro Scientia, Pro Arte és Junior Pro Scientia Aranyérmes hallgatók száma
Általános Vállalkozási Főiskola	34	22	11	3	0
Apor Vilmos Katolikus Főiskola	6	6	4	0	0
Budapesti Corvinus Egyetem	568	398	210	89	7
Budapesti Gazdasági Főiskola	135	35	31	8	0
Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola	50	34	28	10	1
Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem	1095	438	349	138	5
Debreceni Egyetem	1173	617	402	116	2
Dunaújvárosi Főiskola	80	21	13	2	0
Debreceni Református Hittudományi Egyetem	6	4	3	1	0
Eötvös József Főiskola	95	51	17	3	0
Eszterházy Károly Főiskola	309	202	133	32	0
Eötvös Loránd Tudományegyetem	843	734	543	231	13
Gábor Dénes Főiskola	34	8	6	0	0
Harsányi János Főiskola	10	8	4	0	0
Kaposvári Egyetem	80	52	36	15	0
Kecskeméti Főiskola	73	44	30	5	0
Kodolányi János Főiskola	86	36	12	2	0
Károli Gáspár Református Egyetem	124	106	64	14	1
Károly Róbert Főiskola	145	82	45	15	0
Kölcsey Ferenc Református Tanítóképző Főiskola	14	14	5	1	0
Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem	4	4	4	1	0

Miskolci Egyetem	545	324	180	32	0
Magyar Képzőművészeti Egyetem	31	18	16	5	1
Moholy-Nagy Művészeti Egyetem	20	12	14	8	0
Mozgássérültek Pető András Nevelőképző és Nevelőintézete	7	4	4	0	0
Modern Üzleti Tudományok Főiskolája	29	10	4	0	0
Nemzetközi Üzleti Főiskola	6	4	2	1	0
Nyíregyházi Főiskola	168	82	44	8	0
Nyugat-magyarországi Egyetem	395	268	156	40	1
Óbudai Egyetem	256	108	54	12	0
Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem	3	2	2	0	0
Pannon Egyetem	265	211	147	38	0
Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola	1	1	1	0	0
Pázmány Péter Katolikus Egyetem	246	232	136	48	2
Pécsi Tudományegyetem	801	508	359	111	2
Rendőrtiszti Főiskola	144	108	58	24	0
Semmelweis Egyetem	903	178	98	39	5
Sola Scriptura Teológiai Főiskola	3	1	1	0	0
Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola	1	1	1	1	0
Széchenyi István Egyetem	489	152	73	17	1
Szolnoki Főiskola	50	26	16	0	0
Szent István Egyetem	523	340	181	61	0
Szent Pál Akadémia	3	3	3	1	0
Szegedi Tudományegyetem	1110	726	502	152	4
A Tan Kapuja Buddhista Főiskola	5	4	3	0	0
Tomori Pál Főiskola	7	4	0	0	0
Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem	124	99	57	21	2
Zsigmond Király Főiskola	32	31	15	4	0
Határon Túli Intézmények	398	211	79	16	0
Középiskolás Diákkonferenciák	122	80	13	1	1
Mindösszesen	11 651	6664	4169	1327	48

I. táblázat • A XXX. Jubileumi OTDK összesített intézményi adatai

mint a Magyar Nemzeti Tanács Felsőoktatási és Tudományügyi Bizottsága.

Az együttműködések eredményeként a határon túli résztvevők száma az előző OTDK-hoz viszonyítva megduplázódott a XXX. Jubileumi OTDK-n. Emellett fontos szakmai párbeszédtek is megkezdődtek, amelyek meghatározóak lesznek a jövő szempontjából. A Fizika, Földtudományok és Matematika Szakmai Bizottság tervei között pedig az szerepel, hogy 2015-ben a szekciót Kolozsvárott rendezik meg.

A XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferencia szekcióüléseiről

A XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferencia szekcióüléseinek megrendezésére 2011. április 6. és 29. között került sor. A konferenciasorozatra 4470 pályamunkát neveztek be a szerzőik, amelyek közül a tizenhat tudományterületi szekció 410 tagozatában végül 4169-t mutattak be. A zsűrik 403 első, 481 második és 443 harmadik helyezést osztottak ki (a XXX. Jubileumi OTDK szekciónak részletes adatait a 2. számú táblázat tartalmazza). A szekciók beszámolója a rendkívül nagy érdeklődés mellett a magas szakmai színvonalat emelték ki. A rendező intézmények jó házigazdái voltak az eseménynek, biztosították a tudományos konferencia és a verseny feltételeit is. Lehetőséget teremtettek a különböző helyről érkező, hasonló érdeklődésű fiatalok számára a párbeszédre. A szakmai programok mindenhol kulturális rendezvényekkel egészültek ki, s ennek eredményeként a XXX. Jubileumi OTDK a tudomány és tehetség valódi ünnepévé válhatott.

A XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferencián pályamunkát bemutató fiatalok 46%-a alapképzésben (BA, BSc) vett részt, a helyezést elérők esetében ez

az arány 41%. Mindez azt mutatja, hogy az osztott képzés nem okozott fennakadást a TDK-ban, a BA, BSc képzés integrációja sikeresnek tekinthető.

A konferenciasorozat összköltségvetése 2011-ben mintegy 300 millió Ft volt. Ennek biztosításához a Nemzeti Tehetség Programból nyújtott támogatás jelentős segítséget adott (60 millió Ft), amit azonban az intézményeknek további forrásokkal kellett kiegészíteniük.

Az OTDT XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferencia alkalmából odaítélt kitüntetései

A XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferenciát követően a tagozati első helyezettek pályázhattak a Pro Scientia Aranyéremre, valamint a felsőoktatási intézmények megküldhették felterjesztéseiket a Mestertanár Aranyérem kitüntetésre. A beérkezett Pro Scientia Aranyérem pályázatok száma 260 volt. A kitüntetés odaítélésének feltétele az OTDK-n elért első helyezés. A pályázók közül a teljes hallgatói életút figyelembe vételével történik meg a kitüntetettek kiválasztása. Először az OTDT szakmai bizottságai választották ki tudományterületük legjobbjait (legfeljebb öt hallgatót). Felterjesztéseiket a Pro Scientia Aranyérem Odaítélő Főbizottság három albizottsága véleményezte, a kitüntetettek személyéről pedig a Pro Scientia Aranyérem Odaítélő Főbizottság döntött. Összesen negyvenöt fiatal nyerte el a Pro Scientia Aranyérmet, ketten a művészetek területén elért kimagasló eredményeikért Pro Arte Aranyérem, egy fiatal pedig a középiskolás korban nyújtott kiemelkedő kutatómunkájáért Junior Pro Scientia Aranyérem kitüntetésben részesült. Az Aranyérmesek közül többen a Közigazgatási és Igazság-

ügyi Minisztérium, a Vidékfejlesztési Minisztérium, a Magyar Innovációs Alapítvány, valamint a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának különdíját is elnyerték, továbbá vala-

ennyien megkapták Csányi Sándornak, az OTP Bank elnök-vezérigazgatójának pénzjutalmát, és immár másodízben a Tomcsányi Pál akadémikus által adományozott, a dokto-

Szekció sorszáma	Szekció	Bemutatott pályamunkák száma	I. helyezett pályamunkák száma	II. helyezett pályamunkák száma	III. helyezett pályamunkák száma	külföldi pályamunkák száma
1.	Agrártudományi	325	29	32	37	33
2.	Állam- és Jogtudományi	267	31	32	14	49
3.	Biológia	268	29	34	32	19
4.	Fizika, Földtudományok és Matematika	313	39	41	28	70
5.	Had- és Rendészettudományi	126	19	21	11	30
6.	Humán Tudományi	483	45	60	48	11
7.	Informatika Tudományi	118	15	16	10	19
8.	Kémiai és Vegyipari	183	16	16	30	0
9.	Közgazdaságtudományi	494	43	56	56	51
10.	Műszaki Tudományi	381	32	41	53	48
11.	Művészeti és Művészettudományi	269	25	26	25	1
12.	Orvos- és Egészségtudományi	216	18	29	25	38
13.	Pedagógiai, Pszichológiai, Andragógiai és Könyvtártudományi	260	20	31	35	28
14.	Tanulás- és Tanításmódszertani - Tudástechnológiai	77	9	10	7	22
15.	Társadalomtudományi	285	22	24	21	23
16.	Testnevelés- és Sporttudományi	104	11	12	11	15
	Összesen	4169	403	481	443	467

2. táblázat • A XXX. Jubileumi OTDK szekcióinak összesített adatai

ri iskolák számára írott *Általános kutatómódszertan* című tankönyvet.

A szekciókban a Pro Scientia Aranyéremmel kitüntetett fiatalok számának megfelelő arányban 47, a szakmai bizottságok által a felsőoktatási intézmények jelöltjeiből legfeljebb öt kiválasztott és rangsorolt oktató, kutató érdemelte ki a Mestertanár Aranyérem kitüntetését. Emellett az OTDT Elnöksége a Mestertanár Aranyérem Szabályzatban foglaltaknak megfelelően tovább hét kitüntetés odaítéléséről határozott.

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács 2011-ben is odaítélte három professzornak legrangosabb elismerését, a Honoris Causa Pro Scientia Aranyérmet (amelyet minden alkalommal egy közéleti személyiségnek, egy természettudósnak és egy társadalomtudósnak adnak át). Az OTDT három szenior mester számára Máriás Antal Emlékérmet, TDK-t támogató munkájáért öt személynek OTDT Arany Kitűzött adományozott. Az OTDT Elnöksége 2011-ben megalapította a TDK-t segítő publicisztikai tevékenység elismerésére az OTDT Újságírói Díjat, amelyet 2011-ben első alkalommal ítelt oda.

A kitüntetések a Magyar Tudományos Akadémia Dísztermében, 2011. november 23-án az OTDT-nek a XXX. Jubileumi OTDK befejezése alkalmából rendezett ünnepi ülésén adták át.

Az OTDT Elnöksége 2011-ben az ünnepi év alkalmából megalapította a XXX. Jubileumi OTDK Emlékérem kitüntetését, amelylyel a TDK érdekében hosszú időn keresztül végzett eredményes oktatói, kutatói és közéleti tehetségsegítő tevékenységet ismerte el. Az odaítélés során az Országos Tudományos Diákköri Tanács 16 szakmai bizottsága összesen 140 főre tett javaslatot. A szakmai bizottsági hatáskörben odaítélt emlékérmeken túl

az OTDT Elnöksége további 60 elismerést adományozott. Az Emlékérmek átadására 2011. október 27-én került sor az Eötvös Loránd Tudományegyetem Gólyavár Rendezvényközpontjában. Erre az alkalomra jelentette meg a tanács *A magyar tudományos diákköri konferenciák története (1951–2011)* c. kötetet (szerkesztője Anderle Ádám professzor).

A Pro Scientia Aranyérem és a Mestertanár Aranyérem kitüntetettjeit az OTDT 2011-ben megjelent Almanach kötete részletesen bemutatja. Ugyanebben a kiadványban megtalálható a XXX. Jubileumi OTDK Emlékéremmel kitüntetettek listája is.

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács újjáalakulása

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács 2011 őszén, a XXX. Jubileumi Országos Tudományos Diákköri Konferenciát követően újjáalakult. Tudományterületi szakmai bizottságaiban megújult az intézményi képviselet, emellett mind a tizenhat szakmai bizottság elnököt és elnökhelyetteset választott, immár egységesen négy évre. A megválasztott elnökök és elnökhelyettesek megbízólevelüket a tanács 2011. november 4-i ülésén vették át. Az OTDT ugyanezen ülésen ismételtén újabb öt évre megválasztotta elnökét (aki 1987-től tölti be ezt a pozíciót) és négy alelnökét, továbbá az elnökség tagjait (mandátumuk szintén öt évre szól). A választásoknak köszönhetően a folyamatos működés biztosított, hiszen a következő OTDK előkészítése már megkezdődött, így az újonnan megválasztott tisztségviselők átgondoltan tervezhetnek.

Az OTDT jövőképe

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács célkitűzése, hogy a hagyományok tiszteletben tartásával, az értékek megőrzésével és a szín-

vonat fenntartásával, sőt emelésével párhuzamosan fejlessze az intézményi tudományos diákköri tevékenységet, annak országos fórumát, az OTDK-t, és az ahhoz kapcsolódó szolgáltatásokat. Ennek jegyében 2010-ben, Kecskeméten megrendezte a *TDK–Felsőoktatás–Minőség* konferenciát, amelyen a felsőoktatási intézmények TDT-elnökei, titkárai, felelősei (mintegy 250-en) folytattak párbeszédet az aktuális kérdésekről. Ezen a rendezvényen fordult elő először az, hogy a tizenhat tudományterületi szakmai bizottság ugyanazon időpontban ülésezett. Itt tárgyaltak első alkalommal a TDK-eredményességi mutatóról, amelynek célja a felsőoktatási rangsorokban eddig használt torz mutatószám kiváltása. A konferencián elhangzottak alapján a TDK-eredményességi mutató kidolgozása folyamatban van.

Kiváló TDK-műhely elismerés

A tanács fontosnak tekinti az eredmények megfelelő visszacsatolását és nyilvántartását, ezért a jövőben bevezeti a *Kiváló TDK-műhely* címet, amellyel a felsőoktatási intézményekben és a kutatóintézetekben működő, bizonyítottan eredményes tudományos diákköri műhelyeket tervezi elismerni a szakmai bizottságok és az intézményi/kari TDK-tanácsok együttműködésével.

A Tehetségútlevél program

A közoktatásban bizonyítottan tehetséges fiatalok számára, annak érdekében, hogy hamarabb bekerülhessenek a felsőoktatási tehetség gondozásba, az OTDT elindítja a Tehetségútlevél programot. Ennek keretében a végzős osztályok osztályfőnökei számára olyan online felület kialakítására kerül sor, amelyen lehetőségük lesz arra, hogy tehetséges tanítványaik számára útlevelet adjanak,

amely tanúsítja eddigi eredményeiket. Az útleveleket az OTDT online rendszerén keresztül megkapják az intézményi TDT-elnökök, akiknek a feladata az lesz, hogy mielőbb, már a beiskolázást követően felvegyék a kapcsolatot a hallgatókkal, és segítsék őket a TDK-munkába történő bekapcsolódásban.

A 2011. évben a Tehetségútlevél program pilot projektjeként az Oktatási Hivatal segítségével a 2011/12 évben tanulmányaikat megkezdő OKTV-döntősök listáját az OTDT eljuttatja az érintett felsőoktatási intézmények TDT-elnökeihez, kérve őket arra, hogy feltétlenül vegyék fel velük a kapcsolatot és segítsék őket.

A XXXI. Országos Tudományos Diákköri Konferencia

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács 2011. november 4-én elfogadta a XXXI. Országos Tudományos Diákköri Konferencia központi felhívását. A hagyományoknak megfelelően a konferenciasorozat meghirdetésére a XXX. Jubileumi OTDK ünnepi zárásán került sor. Ugyanezen alkalommal a szekciók ügyvezető elnökeinek megbízólevelei is átadásra kerültek. A szekciók felhívásait 2012 februárjában fogadja el az OTDT. Ugyanakkor az intézményekben már tavasszal megkezdődött a helyi TDK-konferenciákkal a felkészülés.

Az Országos Tudományos Diákköri Tanács a tapasztalatok alapján jelentős változásokot vezet be, amelyeket a központi felhívás már tartalmaz is. A legjelentősebb ezek közül az, hogy a szekciók felhívásainak megjelenését követően a hallgatóknak fel kell tölteniük pályamunkáikat, ezzel biztosítva azt, hogy az OTDK-ra valóban azt a művet, alkotást nevezzék be, amellyel a jogosultságot megszerzték. Az online rendszer fejlesztése is folya-

matos. Az OTDT célja, hogy a szekciók munkáját segítse, ezért számukra is jogosultságot fog kialakítani, továbbá a pályamunkák bírálói és a zsűri tagjai is a rendszeren keresztül tudják majd a dolgozatokat, alkotásokat megtekinteni és értékelni.

A TDK jövője

A rendkívül sikeres XXX. Jubileumi OTDK iránti szakmai és társadalmi érdeklődés egyaránt azt bizonyítja, hogy az eltömegesedő felsőoktatásban egyre fontosabb szerepet kap a minőség kérdése, amelynek nélkülözhetetlen része a tehetséggondozás. A TDK kiépült

szervezeti keretei, hagyományokat megőrző fejlődése ehhez biztosítanak keretet. Szerepét az elfogadás előtt álló felsőoktatási törvény is kellő súllyal rögzíti. A TDK a felsőoktatás és a magyar tudományos élet szempontjából egyaránt kiemelt jelentőségű hungarikum. Hatása pedig az egész társadalomban érzékelhető.

Cziráki Szabina

az Országos Tudományos Diákköri Tanács titkára
OTDT.titkar@ofi.hu

Szendrő Péter

az MTA doktora, az Országos Tudományos
Diákköri Tanács elnöke

IRODALOM

Anderle Ádám (szerk.) (2011): *A magyar tudományos diákköri konferenciák története (1951–2011)*. Oktatókutató és Fejlesztő Intézet Országos Tudományos Diákköri Tanács Titkársága, Budapest, 27–31.

